

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA**
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i
fitosanitarne poslove

IPA 2015 projekat finansiran sredstvima Evropske unije
Razvoj bezbjednosti hrane i fitosanitarnih službi u Crnoj Gori

UPOZORENJE NA RIZIK OD POJAVE ŠTETNOG ORGANIZMA BILJA

ANTHONOMUS EUGENII
SURLAŠ PAPRIKE

<https://gd.eppo.int/taxon/ANTHEU>

OPERA

 AGRICONSULTING EUROPE SA

Projekat implementira konzorcijum koji predvodi Opera Srl.

Funded by
the European Union

Naziv: *Anthonomus eugenii* Cano

Sinonimi: *Anthonomus aeneotinctus* Champion

Taksonomija: Insecta, Coleoptera, Curculionidae

Domaći naziv: surlaš paprike

EU: Annex I.A.I

EPPO A1 lista: No. 202

Domaćini

Glavna biljka domaćin je gajena paprika *Capsicum* spp., uključujući domaću papriku *C. annuum* i čili papriku *C. frutescens* kao i neke divlje vrste paprike. Napada i druge vrste iz porodice *Solanaceae* uključujući patlidžan (*Solanum melongena*) i divlje vrste roda *Solanum*.

Polaganje jaja i larveni razvoj se odvijaju isključivo na biljnim vrstama rodova *Capsicum* i *Solanum*. Odrasli se mogu hraniti i drugim *Solanaceae* uključujući tatulu (*Datura stramonium*), *Nicotiana glauca*, *Petunia parviflora*, *Physalis pubescens*, paradajz (*Lycopersicon esculentum*) i brojnim drugim vrstama. Jaja ne polaže na krompiru (*Solanum tuberosum*).

Geografska rasprostranjenost

A. eugenii je porijeklom iz Meksika, odakle se proširila na centralnu Ameriku i jug SAD.

Sjeverna Amerika: Kanada, Meksiko, SAD

Centralna Amerika i Karibi: El Salvador, Guatemala, Honduras, Portoriko

Evropa: nije prisutna

Biologija

Period razvoja od jajeta do imaga na temperaturi 26-28°C je oko 14 dana na paprici i patlidžanu. Odrasli se mogu naći u svakom mjesecu tokom godine, osim decembra i januara. Prezimljavaju na korovu ili ostacima usjeva paprika. Ne postoji diapauza. Odrasli koji prezimljavaju mogu da žive do 10 mjeseci, ali ljetnje generacije ne duže od 2 do 3 mjeseca.

Simptomi

Odrasli se hrane listovima i cvjetovima i polažu jaja u plodovima. Rani znaci napada su mali otvori u nezrelim plodovima i mali kružni ili ovalni otvori (2-5 mm) na listovima. Podsjećaju na oštećenja gusjenica. Larve se hrane sjemenkama i drugim tkivima ploda u razvoju.

Morfologija

Odrasli su crne boje, dugi 3 mm i široki 1,5-1,8 mm.

Kretanje i širenje

A. eugenii može da se prenosi na ograničenu udaljenost prirodno, a na veće udaljenosti se prenosi zaraženim materijalom, plodovima paprike i patlidžana. Odrasli mogu da prežive hladne uslove (2-5°C) duže od 3 nedjelje.

Značaj štetočine

Ekonomski značaj

Najvažnije štete su na paprici, na pupoljcima i plodovima koji žute i otpadaju.

Kontrola

Najefikasniji insekticid je Oksamil sa čijom primjenom se počinje kad oštećena pupoljaka dostignu 1 do 5%. Žute ljepljive klopke se koriste za monitoring. Takođe, efikasan tretman je dezinfekcija staklenika i fumigacija.

Fitosanitarni rizik

Surlaš paprike predstavlja rizik za zemlje južne Evrope za usjeve na otvorenom zbog povoljnih klimatskih uslova. Plodovi paprike iz uvoza moraju dolaziti iz područja u kojima surlaš paprike nije prisutan.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove

Rimski Trg 46, 81 000 Podgorica
e-mail: info@ubh.gov.me;
tel: 020/201-945; fax: 020/201-946
www.ubh.gov.me

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Evropske unije. Odgovornost za sadržaj ove publikacije snosi isključivo konzorcijum koji predvodi Opera Srl. i ni na koji način ne može se tumačiti kao odraz stavova Evropske unije.